

צפה לשורה של גילויים על מבצע סיני כיום השנה העשירי לתחילתו. קול-ישראל הזמין את דויד בן-גוריון, משה דיין, שמעון פרס ועוד כמה מן האישים שסקרו במיבצע, להשתתף בשולחן עגול, מרבית המוזמנים נענו, והם מתכוננים לנתח את המיבצע לפרטים, כולל פרטים בלתי ידועים לציבור.

יגאל דיין ישוב לחדשות הפוליטיות. עם החייאת רעיון הבחירות האזוריות, יחדש את פעילותו גם הוועד הציבורי שהוקם לצורך זה על-ידי דויד בן-גוריון, בראשותו של דיין. הפעם עשויים להצטרף לוועד כמה אישים מהמפלגה הליברלית, וכמה מאנשי האופוזיציה שבתוך חרות.

דיין

חדשות פנימיות נוספות של חרות: ייתכן שי המשפטים שהוגשו כקשר לפרשת המכתב המזויף של אמסטרידם - יידחו, או לא ייערכו כלל. משפטים של תמיר וחבריו עמד להתחיל בשבוע הבא, אולם שום הודעה על תאריך המשפט לא נמסרה עדיין. ייתכן שי בכך יצליח חי"כ אליעזר שוסטק לשכנע את הצמרת הוותיקה לוותר על המשפטים, העלולים לזעזע את המפלגה מחדש.

הנהלת "בצלאל" תחזור בה מהחלטתה למכור את אוסף המטבעות היהודיים. אחרי ההתעוררות הציבורית, ואחריו שד"ר ראובן הכהן יום התערבות נמרצת, עמד אחיו, עו"ד ד"ר אריאל הכהן הירושלמי להגיש בקשה לצרעל-נאי נגד הנהלת בית הנכחות הלאומי. תגובות אלה הניעו את הנהלת בצלאל להבריך לסוכניה בבאזל לבטל את המכירה ולהחזיר את המטבעות ארצה.

ניחוש המהלך בימים אלה בקרב חלק מצמרת חרות: ייתכן שמפא"י תסכים להעניק לח"כ יוחנן כדר את הכבוד לכהן כיושב-ראש הנהלת, לפחות למשך חלק כלשהו של כהונת הנהלת הששית. אם אמנם יקרה הדבר, יהיה בכך צירוף של הערכה אישית של ראשי מפא"י לבדר, וגם רמז לחרות שהדרך אינה חסומה לחלוטין לשיתוף בין שתי המפלגות. משמע: לא רק רפ"י יכין לה לפרטט עם בגין.

ישראל גלילי, שנתמנה לטפל בכל עניני החסברה של הממשלה, לא ישבע נחת מתפקידו החדש. בין הקשיים הצפויים לו: חוסר מועד מתאים לניהול הטלבוניה הממלכתית. ה

כדר

שבוע חתם מנהל קול ישראל חונוך ניבתון על ההסכם עם החברה ה"אמריקאית סי.בי.אס. עם שובו ארצה מארה"ב, תיאלץ הממשלה להחליט מי ינהל את הטלבוניה. יש התנגדות למינוי גבתון, אבל אין עדיין מועמד אחר הזוכה להסכמת הממשלה כולה.

האכמלה תחמיר בחודשים הקרובים, ותגיע לשיא לקראת סוף השנה. בדרך כלל גדלה האכמלה בתחילת החורף, ונמשכת עד ראשית הקיץ. בינואר, השנה המשיכה האכמלה להחמיר גם בתקופת החגים, בעוד בשנים קודמות היתה זו תקופה של תעטוקה מלאה.

תיתכן התפטרותו של ראש עיריית פתח-תקופה פנחס רשיש (71), ובחירת סגנו ישראל פינכרג לתפקיד שיתפנה בתקופת הבחירות רוחה בפתח תקופה השמונה, כי רשיש הפופר

רשיש

לדי יכהן בתפקידו רק שנה אחת. עתה עשויה השמועה להתממש. רשיש נסע לסווד באירופה מטעם מרכז השלטון המקומי, ועם שובו בעוד שבוע יוחל בהכנת ההתפטרות. צפה למאבקים חריפים על הכסאות, כהנהלת הסוכנות היהודית, כתוצאה מ"כוננת מנהלה אריה פינקוס למזג את מחלקת הקליטה עם מחלקת עליה, ואת שתיהן עם המחלקה הכלכלית ועם שתי המחלקות ה"מספלות בעולים מארצות הרווחה. לחמש מחלקות אלה יש ששה ראשי מחלקות, חמישה מנהלי מחלקות וכ"2 סגני-מנהלי-מחלקות, מלבד נאשי-לשכות-ראשי המחלקות וראשי לשכות מנהלי-המחלקות. כל אחד מפקידים בכירים אלה בעל עמדה באחת המפלגות, שלא תיתן להפקיר אותו. אין במנגנון הממשלה מספר מספיק של משרות פנויות בדרגות תתי-אומות כדי לקלוט את עשרות הפקידים הללו, וייתכן שדבר זה יכשיל או יעכב את ביצוע תוכניות המיזוג והחסכון.

בסדינה

העם

מוקשים זור-ברחים

אדם נמוך-קומה, עטור-זקן ולבוש-מדיים, הוכיח השבוע שוב עד כמה השתנתה ה"אווירה במרחב.

במסיבה של עתונאים ערביים בכוזיית אמר היילה סלאסי, גור-אריה-יהודה, נגוס נגוסטי ("מלך המלכים") של אתיופיה, כי הוא תומך בקיומה של מדינת-ישראל, מי אהר שהוקמה על-ידי האו"ם.

אילו נאמרו מילים כאלה על אדמה ערבית עוד לפני תריסר שנים, היה ה"נגוס נקרע לגורים. לפחות היה נאלץ לצאת מייד את מדינות-ערב. בהדאי לא היה מתקבל למחרת היום בכבוד-קיסרים ובכורי-פרחים בבירות, מצטלם בטכסים ממלכתיים מרשימים, במדינות-ערב.

השד אינו נורא. מובן שהנגוס לא היה הראשון שהעז לעשות זאת. קדם לו בעל הקפיצה הנחשנית: נשיא תוניסיה אל-חביב בורגיבה, שאמר דברים דומים ב"ירושלים העתיקה, ושגם הוא נתקבל לאחר מכן בכבוד-מלכים בבירות.

אין פירוש הדבר כי המוני העולם הערבי השלימו עם קיום ישראל (ראה כתבה ב"עמודים 12-13). תקריות-הדמים בגבול ה

היילה-סלאסי

מותר לדבר על השלום

סורי (ראה מסגרת) הוכיחו השבוע עד כמה רחוקה הדרך לשלום.

אך דבר אחד השתנה: כיום מותר לדבר על אדמה ערבית, בפני ציבור ערבי, על שלום ישראל-ערבי. אפשר להזכיר את ה"שד - הכרה בקיום ישראל - מבלי להביא לרעש-אדמה.

וזה, לכדו, הוא צעד עצום קדימה.

דעות

אילו גדל בהונג-קונג

ג'ון מיינארד קינס היה המחשד הגדול בכלכלה המודרנית, האיש שגילה את השיר בות התערבותה של הממשלה בתהליכי ה"משק ואת שיטת ניתוח מצב כל הגורמים במשק לשם הבראתו.

גבריאל אלון כן 51 הוא כלכלן חיפאי, חבר קיבוץ לשעבר וחובב תקליטים ארוכי-נגן, העורך את השבועון המישקי ביוזם דיארי (באנגלית: יומן העסקים).

כלכל עורך כלכלי בארץ היה גם ל"אלון הרבה מה להגיד בחודשים האחרונים על מצב המשק, המיתון והמדיניות הכלכלית החדשה.

בשבוע שעבר החליט אלון לתלות עצמו על אילן גדול, כתב מאמר ראשי מרתק: מה היה קינס מייצג לישראל?

הואיל וקינס נפטר לפני 20 שנה, נטל אלון את התפקיד על עצמו, הסביר מה היה קינס עושה "בתנאים שלנו".

הקלאים התעשייה. קודם כל היה הלורד המנוח בודק את מאזן התשלומים של ישראל. מה הוא המינומם של מזון ושק שצריכים לקנות בחו"ל על-ימנת להחזיק מעמד. כמה חובות חוייבים ל"החזיר מדי שנה בשבוע זר וכמה מתננה (המשך בעמוד 14)

מה החליטה הממשלה?

סכנת הכצות-אוויר?

התייחן התערבות צרית?

רעם של חומר-נפץ מתפוצץ בשכונת רוממה בירושלים - ארבעה פצועים. הדים של מוקש בשדות שערי-הגולן - ארבעה שוטרים הרוגים ואחד פצוע.

כך, כבת אחת, ניתנה דחיפות בוערת לשאלה, המרחפת מזה שבועות בחלל המדבר: האם תהיה מלחמה, האם תקוף ישראל את סוריה?

ישיבת-הממשלה השבועית, כיום הראשון, הפכה ל"מועצת מלחמה". סדר-היום שנקבע מראש נידחה, מול הדחיפות הבווערת של השאלה: מה יהיה בגבול?

ההודעה הרשמית, שנמסרה בתום הישיבה, לא גילתה מה התנהל בישיבה זו. אבל כל ילד יכול היה לנחש מה היה הנושא, וכי שתי האלטרנטיבות היסודיות היו:

להגיב מיד, בעוצמה, נגד סוריה; או ל"המתין. לכל אחת משתי האלטרנטיבות היו נימוקים ברורים:

להגיב מיד: זוהי המסורת הצבאית שהתגבשה מאז תום מלחמת העצמאות, מתוך תפיסת-עולם האומרת: "יש ללמד את האוייב שחיי ישראלים אינם הפקר". נימוק נוסף: פגיעה מהירה ורצינית בצבא הסורי תמוטט את המישטר, ובכך תעצור את ההדירה הסורית למחנה הסובייטי.

התגובה היחידה, שאפשר לחשוש מפניה: הפצצה נקמנית של ישובי-ספר, או אפילו של ערים כמו טבריה, עפולה או חיפה.

להמתין: הישקולים בעד אלטרנטיבה זו מגוונים. במישור הטקטי הפשוט: לא כדאי לצאת לפעולה מתי שהסורים מצ"פים לה. אבל חשבוים הרבה יותר השיקור לים הפוליטיים. אחד מהם היה: גישת דעת-הקהל בתוך ישראל. הוזכר במפורש המאמר שפורסם לפני שבועיים, בהעולם הזה (1517), תחת הכותרת "סכנת מלחמה! האמריקאים וורשים: לתקוף את סוריה!"

ההתקפה על סוריה היתה מאשרת את החששות האלה, מכתימה את ממשלת אש"כול כשכירת-החרב של האמריקאים בעיני אזרחי המדינה, ומביאה להרעה קיצונית ביחסיים עם מדינות רבות בעולם - שהבולטת ביניהן היא צרפת.

★ ★ ★

איפה להלום?

שנה גם השאלה: מה עלולה מצרים וברית-המועצות לעשות, במיקרה של התקפה על סוריה? מובן שלא ייתכן תשובה וודאית מראש, אבל ניתן היה להניח, כי עבד-אל-נאצר לא יסתכן עתה בחזית ה"ישראלית, ואילו הסובייטים יצינו אולטימטיבם חמור להפסקת הפעולה.

אבל הנימוק החשוב ביותר היה: איפה להלום? במה - או במי - לפגוע? האם תבוא ארבעה לגבול - או להיפך? התוצאה של עימות שתי גישות יסודיות אלה לא נמסרה אף היא בשום הודעה רשמית, אבל קל היה להבחין בה: לעת עתה, נבחרה האלטרנטיבה, האומרת שכדאי להמתין. אבל הדגש הוא על המלים "לעת עתה".

48 השעות שלאחר התפוצצות המוקש אמנם לא פתח צה"ל בהתקפה, אבל אפשרי רות המלחמה לא ירדה מהפרק. היא רק הוקפאה.

★ ★ ★

מי מעוניין?

כי דיין על מלחמה או תגמול, צריכה להישאל השאלה: מי מעוניין בהתנגשות מזויינת?

ממשלת ישראל הכירה בחשיבותו של שיקול זה כאשר קבעה כי ממשלת ירדן אינה אשמה בתקרית החמורה בשכונת רוממה, וכי הדבר נעשה כדי לסכסך בינה ובין ישראל.

מתוך ההודעה נובע, ברמז ברור, כי ממשלת סוריה היא המעוניינת בחימום ה"גבול.

זהו אבסורד גמור.

ברגע זה אין במרחב כולו גורם המעוניין